

KSH/ 2468-3/2019

Emlékeztető

**az Országos Statisztikai Tanács (OST) és a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT)
2019. szeptember 25-i együttes üléséről**

	Téma	Előterjesztő	Időkeret
1.	Tájékoztatás a 2018. évi OSAP teljesüléséről	Dr. Zavagyák Andrea (KSH)	10.00-10.20
2.	Tájékoztatás az Országos Statisztikai Adatfelvételi Programba tartozó elsődleges és másodlagos adatforrásokról <i>határozathozatal szükséges</i>	Dr. Nagy Eszter (KSH)	10.20-10.40
3.	Tájékoztató az akkreditációs eljárásokról	Dr. Nagy Eszter (KSH)	10.40-10.50
4.	„Miből élünk? háztartási pénzügyi felmérés 2. hullám” eredményeinek bemutatása	Kollár Krisztina (KSH) Simon Béla (MNB)	10.50-11.20
5.	A 2020 nyarán, Budapesten megrendezendő Quality Conference (Q2020) rendezvényt kapcsolatos rövid tájékoztatás	Vereczkei Zoltán (KSH)	11.20-11.30

Az ülésen részt vettek

az OST tagjai, valamint az NSKT tagjai, illetve néhány esetben a képviselőtüket ellátó személyek (jelenléti ív szerint).

a KSH képviselőtében: Dr. Vukovich Gabriella a KSH Elnöke, Németh Eszter a KSH elnökhelyettese, Mag Kornélia a KSH elnökhelyettese, dr. Kincses Áron a KSH elnökhelyettese egyben OST tag, továbbá a KSH érintett főosztályvezetői, az OST titkára, OST és NSKT Titkárságának munkatársai.

Dr. Papp Attila az OST Elnöke köszöntötte az OST tagjait és a megjelenteket.

Ezt követően felkérte Dr. Vukovich Gabriellát az NSKT elnökét, hogy állapítsa meg a testület határozatképességét.

Dr. Vukovich Gabriella köszöntötte mind a két Testület tagjait és megállapította, hogy az NSKT határozatképes.

Ezt követően Papp Attila megállapította, hogy az OST határozatképtelen.

Az ülést berekesztette, és az OST ügyrendje szerint a következő ülést az eredeti napirenddel 10 óra 10 percre tűzi ki. A kítűzött új OST ülés a jelenlévő tagok számától függetlenül az eredeti napirendi kérdésekben határozatképes.

Ezt követően **Dr. Papp Attila az OST elnöke 10 óra 10 perckor az ismételt ülést megnyitotta.**

Felkérte **Dr. Vukovich Gabriellát**, hogy az NSKT 1 újonnan kinevezett tagjának adja át megbízólevelét: az NSKT új tagjának: **Páll Zsombornak**, az Agrárminisztérium képviselőjében.

1. napirendi pont: Tájékoztató a 2018. évi OSAP teljesüléséről

Dr. Zavagyák Andrea a KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztályának osztályvezetője előadásában beszámolt a 2018. évi OSAP teljesüléséről, amely már a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. szerinti, a korábbiakhoz képest kibővített tartalmú OSAP-ot vizsgálta. Az elemzésbe a korábbi évektől eltérően bekerültek a KSH vonatkozásában az önkéntes adatgyűjtések és népmozgalmi adatgyűjtések is, így az adatgyűjtések számának növekedése ennek tudható be, egyébként a hivatalos statisztikai szolgálat (HSSz) HSSz KSH-n kívüli tagjai esetében is látható, hogy egyre több adatgyűjtést váltanak ki adminisztratív vagy statisztikai adatok átvételével.

A KSH-n kívüli HSSZ tagok esetében az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) rendelkezik a legtöbb adatgyűjtéssel, szakstatisztikák szerinti bontásban pedig a legtöbb adatfelvétel az ágazati gazdaságstatisztikai témakörbe tartozik.

Kiemelte, hogy mind a KSH, mind a HSSz többi tagja esetében jelentős az adminisztratív adatok statisztikai célú felhasználása.

A statisztikai célú adatátadások átvevő szerveivel kapcsolatban elmondta, hogy a legnagyobb arányban szervezeten belüli átadás fordult elő 2018-ban, továbbá a korábbi évekhez képest növekedett az Európai Statisztikai Rendszeren (ESR) kívüli nemzetközi szervezetek történő adatszolgáltatások száma. A felhasználói oldalról a KSH esetében a magánszemélyek aránya volt a legmagasabb, míg a HSSz többi tagja esetében a vállalkozások voltak a legjellemzőbb felhasználók, ugyanakkor jelentős a diákok, hallgatók valamint a média aránya is.

Tájékoztatta a megjelenteket, hogy az ülést követően az elemzés megküldésre kerül a HSSz tagjainak véleményezés céljából, ezt követően fog az elemzés a KSH honlapján megjelenni.

Papp Attilának (OST Elnöke) merült fel kérdése azzal kapcsolatban, hogy mi az oka az ESR-en kívüli nemzetközi szervezeteknek történő adatszolgáltatás számának növekedésében.

Zavagyák Andrea (KSH) válaszában elmondta, hogy ezt az okot egyelőre ilyen részletezettséggel nem vizsgálták az elemzésben, azonban a növekedés magyarázható azzal is, hogy jelentősen kibővült az OSAP tartalma, amely miatt a nemzetközi adatszolgáltatások száma is növekedett.

2. napirend: Tájékoztató az Országos Statisztikai Adatfelvételi Programba tartozó elsődleges és másodlagos adatforrásokról

Dr. Nagy Eszter a KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztályának főosztályvezetője tájékoztatta a résztvevőket az OSAP 2020. évi tervezetéről. Elmondta, hogy a napirendi ponthoz kapcsolódó dokumentumokat az ülés résztvevői szeptember 19-én előzetesen megkapták. Ismertette az idei évben a nyilvántartó lapon bekövetkezett változtatásokat, valamint azt hogy a 2020. évtől módszertani szempontból mit tekinthetünk módosuló adatfelvételnél. A kizárólag adminisztratív (pl. kapcsolattartó változása) módosulásokat változatlan adatfelvételnél kell kezelni.

A Kormányrendelet tartalmára vonatkozóan elmondta, hogy 8 db adatátvétel továbbra is szerepel benne, tekintettel arra, hogy ezen adatátvételek mögött nem áll adminisztratív nyilvántartás, ezért szükséges ezen adatátvételeket Kormányrendeletben elrendelni.

Ábrán bemutatta, hogy szakstatisztikák szerint a legtöbb adatgyűjtés az ágazati gazdaságstatisztikai témakörbe tartozik. Adatgyűjtés tekintetében a legtöbb a KSH-nak van, ezt követően az ITM és az EMMI rendelkeznek jelentős számú adatgyűjtéssel a HSSz tagjai közül ők.

Elmondta, hogy néhány adatfelvétel újra elrendelésre kerül, jellemzően a többévenkénti adatgyűjtések, például az Agrárcenzus, továbbá néhány adatgyűjtés beolvadással megszűnt, vagy kiváltásra került adminisztratív adatok átvételével. Az EMMI kilenc adatgyűjtésénél új lebonyolítási mód lép életbe a KultStat (Kulturális Statisztikai Rendszer) bevezetésével, amely kiváltja az eddigi webes és postai kérdőíveket. Néhány adatgyűjtésről a felülvizsgálat alapján megállapításra került, hogy azok adatátvételek, így azok a Kormányrendeleten kívül fognak elrendelésre kerülni.

Elmondta, hogy az adatszolgáltatói terhek csökkentése is vizsgálatra került a tervezés során. A leggyakoribb esetek az adatátvétellel kiváltás, a nem hasznosuló adathelyek törlése valamint a beérkezési határidő módosítás voltak.

A Kormányrendeleten kívüli adatátvételek tekintetében elmondta, hogy a KSH esetében a legtöbb adatátvétel a gazdasági számlák szakstatisztikai területhez tartozik, de az ágazati gazdaságstatisztikai területhez is sok felvétel kapcsolódik. A HSSz többi tagjának vonatkozásában az igazságszolgáltatáshoz és egészségügy, baleset szakterületre vonatkozik a legtöbb adatfelvétel.

Előadásának végén az önkéntes adatgyűjtésekről is beszámolt: 12 db adatgyűjtés kerül újbóli végrehajtásra: PIAAC próba, időmérleg, népszámlálás próba felvételek.

Papp Attila a napirendi pont befejezését követően felkérte az OST és NSKT tagokat, a jelenlévőket, hogy a napirendi ponthoz tegyenek észrevételt, javaslatot.

Dr. Sölch Gellért Boldizsár (EMMI képviselőként) jelezte, hogy az egészségügyi statisztika tekintetében ne történjen módosítás még a jövő évben, illetve kérte további egyeztetés lehetőségét.

Nagy Eszter megköszönte a tájékoztatást, és megerősítette, hogy lesz további egyeztetés.

Szabó Tamás Attila (OBH képviselőként) jelezte, hogy az OSAP 1305 és OSAP 1307 adatfelvételek esetében az adatszolgáltatók javítása szükséges.

Nagy Eszter válaszában elmondta, hogy természetesen javításra kerül a nyilvántartás.

A jelenlévők az OST és NSKT ügyrendjének megfelelően egyszerű szótöbbséggel, egyhangúlag a napirendi pontot elfogadták. Dr. Papp Attila a határozathozatalt követően lezárta a napirendi pontot.

3. napirendi pont: Tájékoztató az akkreditációs eljárásokról

Nagy Eszter tájékoztatta a megjelenteket az akkreditációs eljárásokról. 2017. decembere és 2019. szeptembere között 12 eljárás folyt le, a 12 szakértői bizottságban 18 KSH és 10 HSSz szervek által delegált szakértő vett részt (néhányan több eljárásban is részt vettek).

Az eljárások eredménye: 705 oldal jelentés, 162 ajánlás, 15 jó gyakorlat. A Gazdasági Versenyhivatal és a Honvédelmi Minisztérium esetében az eljárások megkezdése előtt történt egyeztetés, amely alapján megállapításra került, hogy a két szervezet nem végez az új hivatalos statisztikáról szóló törvény által meghatározott hivatalos statisztikai tevékenységet.

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal 2019. márciusában kétoldali szakértői egyeztetés után önként lemondott a HSSz tagságról, tekintettel arra, hogy nem végeznek hivatalos statisztikai tevékenységet.

Kiemelte a leggyakrabban előforduló ajánlásokat, valamint a megfigyelt jó gyakorlatokat. Az ajánlásokhoz kapcsolódó fejlesztési tervekhez kapcsolódóan elmondta, hogy az eljárások lezárása utána

az egyes intézkedések végrehajtásának ellenőrzése fog következni, továbbá közösen az ajánlások és iránymutatások jó alapot szolgálnak a következő Peer Review-ra történő felkészüléshez.

4. napirendi pont: „Miből élünk? háztartási pénzügyi felmérés 2. hullám” eredményeinek bemutatása”

Kollár Krisztina a KSH Életminőség-statisztikai főosztályának osztályvezetője és **Simon Béla** a Magyar Nemzeti Bank képviselőjében egymást követően bemutatták a két intézmény közös felmérését, amely a háztartások pénzügyeire és fogyasztására vonatkozó európai adatfelvétel (HFCS) volt. A kutatás célja harmonizált adatok gyűjtése a háztartások pénzügyi, vagyoni, jövedelmi helyzetéről.

Az euró-övezetben 3 évente kötelező a felmérés, Magyarország 2014-ben önkéntesen csatlakozott. Az adatgyűjtés 13 héten át zajlott, 15.006 cím volt kijelölve, a megvalósulás aránya 39,8% volt. Az adatfelvétel a háztartások vagyonát és a háztartások gazdálkodási egyensúlyát mérte. Az adatgyűjtés eredményeit szükséges volt illeszteni a makroadatokhoz, tekintettel arra, hogy az egyes eszközök (például a készpénz) esetében a válaszadás lefedettségi aránya igen alacsony volt.

A kutatás alapján megállapítható, hogy a háztartások nettó vagyona 2014 és 2017 között 40 százalékkal nőtt. Ennek oka lehet az ingatlanok, pénzügyi eszközök állományának növekedése, adósságok csökkenése. Az egy háztartásra jutó nettó vagyon átlaga 27 millió forint, a mediánja 12 millió forint volt 2017 végén, továbbá a legfelső vagyoni decilisben nőtt legnagyobb arányban a vagyon 2014-hez viszonyítva.

Szabó Andrea (tudományos élet képviselőjében) arra kérdezett rá, hogy mi az oka annak, hogy torzították valamilyen módon a mintát a gazdagabb vagy jobb helyzetben lévő családok felé.

Kollár Krisztina válaszában elmondta, hogy ez azért történt, mert a vagyonosabb családok kisebb számban válaszolnak, és így lehet valóság hűbbé tenni az adatokat.

Simon Béla azzal egészítette ki, hogy ez egy előfelvételi torzítás volt, amit később a súlyozásnál kompenzálnak. Nem gondolja, hogy ebből erednének a különbségek.

Szabó Andrea következő kérdésében arra tért ki, hogy az ingatlanáraknak az elmúlt években bekövetkezett 2,5-szeres növekedése okozhatta-e az előadásban elhangzott 40%-os növekedését a vagyonelemnek.

Kollár Krisztina és **Simon Béla** elmondták, hogy az ingatlanáraknak a 40%-os növekedése látszik, mely valós adat. A magyar háztartásoknak sikerült európai szintre felzárkózniuk azzal, hogy az ingatlan árak megemelkedtek.

Dr. Várpalotai Viktor (Pénzügyminisztérium képviselőjében) az iránt érdeklődött, hogy a rejtőzködő viselkedést mutató gazdagabb háztartásokat a válaszok során hogyan lehetett, sikerült kezelni.

Simon Béla elmondta, hogy a 2014. évi felmérésben nem volt milliárdos vagyonú háztartás. Plusz háztartásokat tettek be, melyek a milliárdos vagyoni háztartásokat hivatottak pótolni. 2017. évi felmérés során az adatoknak ilyen szintű pótlására nem volt szükség.

Kollár Krisztina azzal egészítette ki, hogy a normál editálási és imputálási eljárások során természetesen figyelembe vették a jövedelmeknél a KSH rendelkezésére álló NAV járulék bevallási adatokat.

5. napirendi pont: A 2020 nyarán, Budapesten megrendezendő Quality Conference (Q2020) rendezvényt kapcsolatos rövid tájékoztatás

Vereczkei Zoltán a KSH Módszertani főosztályának főosztályvezetője a konferenciát szervezők nevében tájékoztatta a megjelenteket a 2020 június 9-12. között Budapesten megrendezésre kerülő **Quality Conference (Q2020)** rendezvényről és kérte a résztvevőket, hogy munkatársaik figyelmét hívják fel a

konferenciára, illetve részvételükkel, szakmai absztraktok benyújtásával is járuljanak hozzá a rendezvény sikeréhez. Részletek a www.q2020.hu weboldalon érhetőek el és folyamatosan frissülnek.

A napirendeket követően dr. Vukovich Gabriella tájékoztatást adott néhány további konferenciáról és rendezvényről. 2019. augusztus 19-23-án 62. alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Statisztikai Világkongresszust. A Nemzetközi Statisztikai Intézet két évente megrendezésre kerülő globális rendezvénye a nemzetközi statisztikai társadalom legjelentősebb tudományos fóruma.

Elmondta, hogy az idei kongresszus a KSH vonatkozásában, a tekintetben is kiemelkedő jelentőségű volt, hogy öt KSH munkatárs is bemutathatta a szakterületét érintő hazai tapasztalatokat és fejlesztéseket hozzájárulva ezzel a hivatalos statisztika aktuális kérdéseinek megválaszolásához. Ezenkívül a szervezésében zajlott le a kongresszuson két szekció a „Private Public Partnerships to Improve Capacity to Measure SDGs” című szekció, mely az állam és a magánszektor együttműködésében rejlő lehetőségeket emelte ki, valamint az „Official Statistics: Challenges and Opportunities in NSOs and Central Banks” című, a hivatalos statisztika lehetőségeivel és jövőbeni kihívásaival foglalkozó szekcióülés.

Ismertette, hogy 2019. szeptember 16.-19. között Budapesten rendezték meg a 7. SDMX világkonferenciát. A rendezvényt a Központi Statisztikai Hivatal szervezte a Magyar Tudományos Akadémián az SDMX-szel szponzoráló hét – ENSZ, Eurostat, Európai Központi Bank, OECD, Világbank, IMF és Nemzetközi Fizetések Bankja – nemzetközi intézménnyel együttműködésben. Magyarországon a Magyar Nemzeti Bank, Pénzügyminisztérium és a KSH használja.

Elmondta, hogy az SDMX egy olyan platform, ami az adatok és metaadatok cseréjét teszi lehetővé elsődlegesen a nemzetközi intézmények között. Manapság már nagyon sok ország használja az eszközt adatcserére általában a hivatalos statisztikai szervezetek, nemzeti bankok, statisztikai hivatalok.

A konferencián lehetőség nyílt megismerni az SDMX-szel kapcsolatos legújabb fejlesztéseket, a nemzeti bankok és nemzeti statisztikai hivatalok tapasztalatait és az SDMX szabvány jövőbeli fejlesztési irányait. A második két napon a gyakorlati megközelítésen volt a hangsúly.

Továbbá elmondta, hogy első alkalommal csatlakozik közösen a Kutatók Éjszakájához a Központi Statisztikai Hivatal és a KSH Könyvtár 2019. szeptember 27-én, pénteken. A programban izgalmas témájú előadások szerepelnek, számos, kevésbé ismert történettel fűszerezett séták a KSH és a Könyvtár színpalái mögött, statisztikai érdekességeket bemutató tárlat, valamint a Könyvtár legrégebbi ritkaságai: az ölnyi nagyságú világtárszól kezdve az ujjhegynyi minikönyvekig várják az érdeklődőket

Zárás:

Dr. Papp Attila tájékoztatást adott arról, hogy az emlékeztetővel együtt az előadás anyagokat elektronikus úton az OST Titkárság és az NSKT Titkárság munkatársai megküldik az OST és NSKT tagjai és állandó meghívottjai részére. Megköszönte a tagok és a jelenlévők részvételét, munkáját és az ülést bezárta.

Budapest, 2019. október 7.

Dr. Papp Attila
az OST elnöke

Mezősiné Rózsa Erika
az OST titkára

Dr. Nagy Eszter
az NSKT titkára

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Vukovich Gabriella a KSH elnöke

Freid Mónika a KSH elnökhelyettese

Mag Kornélia a KSH elnökhelyettese

Németh Eszter a KSH elnökhelyettese

Dr. Kincses Áron a KSH elnökhelyettese

az OST és NSKT tagjai és állandó meghívottjai

